

گزارش هفتم ۰۷

بازار نگر جمهوری عراق

اطلاعات جغرافیایی و جمعیت شناختی:

پایتخت: بغداد

وابستگی حدود ۹۵٪ درآمد ارزی به نفت
تمرکز تمامی بنادر تجاری و نفتی در
جنوب و استان بصره
پذیرش سالانه ۲۱ تا ۲۵ میلیون زائر
در نجف و کربلا

زبان رسمی:
عربی و کردی

واحد پول:
دینار عراق

دومین تولیدکننده
اوپنگ

2

منابع: World Bank
Department for Business and Trade (UK)
U.S. Department of State

سهم بخش های مختلف در تولید ناخالص داخلی :

ایران	عراق	
۵۱۹۰ دلار	۶۰۷۴ دلار	سرانه تولید ناخالص داخلی ۲۰۲۴
۴۷۵ میلیارد دلار	۲۷۹/۶ میلیارد دلار	تولید ناخالص داخلی ۲۰۲۴
۳/۷ درصد	-۱/۵ درصد	رشد اقتصادی ۲۰۲۴
۳۲/۵ درصد	-۱۲/۳ درصد	نرخ تورم ۲۰۲۴
۸/۳ درصد	۱۵/۵ درصد	نرخ بیکاری ۲۰۲۵

- کشاورزی حدود ۳/۴٪، صنعت (شامل استخراج نفت، معدن، ساخت و ساز) حدود ۵۱/۶٪ و خدمات حدود ۴۵٪ از GDP.
- حجم بازار لجستیک ۷/۷ میلیارد دلاری با نرخ رشد سالانه ۶/۲٪

پرو فایل اقتصادی:

پنجاه و دومین اقتصاد جهان (GDP)

52

سومین صادرکننده قیر نفت در جهان

3

چهارمین صادرکننده نفت خام در جهان

4

هفتمین صادرکننده خرما در جهان

7

نهمین واردکننده طلا در جهان

9

منابع: World Bank , Trade Map

پرو فایل تجاری:

- سهم ۴/۰ درصدی از صادرات جهانی
- سهم ۲/۰ درصدی از واردات جهانی
- چهل و یکمین صادرکننده جهان
- پنجاه و هشتمین واردکننده جهان

مقاصد عمده صادراتی (2025)

یونان

آمریکا

کره جنوبی

هند

چین

مبادی عمده وارداتی (2025)

عربستان سعودی

آمریکا

هند

ترکیه

چین

منابع: Trade Map

مبادلات تجاری عراق با جهان

میلیارد دلار

۹۸

صادرات 2025

درصد

۲

رشد صادرات
2021 الی 2025

میلیارد دلار

۵۱

واردات 2025

درصد

۹

رشد واردات
2021 الی 2025

میلیارد دلار

۴۷

تراز تجاری
2025

منابع: Trade Map

کالای عمده صادراتی و وارداتی عراق

اقلام عمده صادراتی به جهان (2025):

نفت خام و روغن‌های حاصل - روغن‌های نفتی و فرآورده‌ها، کک
نفت، قیر نفتی و سایر پسماندها، گازهای نفتی و سایر هیدروکربن‌های
گازی - روغن‌ها و محصولات حاصل از تقطیر قطران زغال سنگ -
روغن سویا و مشتقات آن - خرما تازه یا خشک - ضایعات و قراضه
آلومینیوم - ضایعات و بازیافت کاغذ یا مقوا - ضایعات مس

اقلام عمده وارداتی از جهان (2025):

خودرو سواری و سایر وسایل نقلیه - برنج - دستگاه‌ها و ماشین‌آلات
تهویه مطبوع - داروها - روغن‌های نفتی و فرآورده‌ها - مبلمان و
اجزای آن - سیم، کابل و هادی‌های عایق شده برق - مرکبات - گوشت
و احشاء خوراکی - لوله‌ها و پروفیل‌های آهنی و فولادی

منبع: Trade Map

آمار مبادلات عراق با ایران

مبادلات بازرگانی عراق با ایران (میلیون دلار)

۱۴۰۴ (ده ماهه)	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	
۷۹۱۶	۱۱۹۳۹	۹۳۴۹	۱۰۲۸۲	۸۸۹۹	صادرات ایران
۴۵۲	۵۷۰	۵۸۵	۱۹۶	۱۱۹۶	واردات ایران

اقدام عمده صادراتی ایران به عراق ۱۴۰۴: (ده ماهه)

گاز طبیعی، شمش آهن و فولاد غیرآلیاژی، میلگرد و میلۀ فولادی آجدار، کاشی با جذب آب متوسط، لوازم خانگی و نظافتی پلاستیکی، سبوس برنج، ورق و فیلم پلی اتیلن، خوراک آماده آبزیان، گوجه فرنگی تازه، شیر خشک صنعتی

اقدام عمده وارداتی ایران از عراق ۱۴۰۴: (ده ماهه)

طلاي خام، ذرت دامی، تلفن هوشمند، روغن خام آفتابگردان، برنج سفید، دانه سویای تراریخته، قطعات منفصله تولید خودرو سواری، گندم معمولی، جو دامی، کنجاله سویا

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

پتانسیل های تجاری عراق

محصولات غذایی
فرآوری شده

ماشین آلات
برقی

پلاستیک و
لاستیک

میوه ها

فلزات
آهنی و فولادی

پتانسیل های صادراتی ایران به عراق از دیدگاه ITC

فرش و
کف پوش ها

محصولات
سرامیکی

خشکبار و
مغزها

محصولات لبنی

سبزیجات

کالاهای صادر شده از اصفهان به عراق در سال ۱۴۰۴:

کد تعرفه:	کد تعرفه:
690722	720839
کاشی	ورق گرم فولادی غیرآلیاژی
700721	730300
شیشه ایمنی خودرو	لوله و پروفیل توخالی از چدن
290244	570292
ایزومرهای مخلوط زایلین	کف پوش و فرش غیرمخملی از الیاف مصنوعی
721240	040210
میلگرد و میلۀ فولادی آجدار	شیر خشک صنعتی
731010	190531
بشکه، مخزن و ظروف فلزی	بیسکویت

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

ظرفیت‌های راهبردی و بازارهای روبه رشد عراق

پروژه‌های زیرساختی کلان

کریدور توسعه عراق

- پروژه‌ای ۱۷ تا ۲۴ میلیارد دلاری برای اتصال خلیج فارس به ترکیه و اروپا
- کریدور ۱۲۰۰ کیلومتری با هدف تبدیل عراق به هاب ترانزیتی منطقه
- یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ژئواکونومیک و لجستیکی منطقه

بندر بزرگ فاو

- ستون اصلی کریدور توسعه و از بزرگ‌ترین پروژه‌های بندری خاورمیانه
- هدف‌گذاری ظرفیت اولیه ۳/۵ میلیون کانتینر تا سال ۲۰۲۸

بازارهای واردات محور عراق

- مواد غذایی، دارو، لوازم خانگی و مصالح ساختمانی
- تجهیزات صنعتی، ماشین‌آلات، تجهیزات برق و حمل‌ونقل
- خدمات فنی و مهندسی عمرانی و توسعه شهری

موانع توسعه عراق

- وابستگی شدید اقتصاد به نفت
- فساد اداری، بوروکراسی پیچیده و ضعف حکمرانی
- ضعف بخش خصوصی
- بیکاری
- کمبود آب و چالش‌های اقلیمی
- ضعف نظام بانکی
- مشکلات گمرکی و مقررات متغیر
- دشواری در حل اختلافات تجاری

اولویت‌های توسعه عراق

- زیرساخت‌های حمل‌ونقل
- انرژی، آب و فاضلاب و صنایع پایین‌دستی آن
- ساخت‌وساز، مسکن و خدمات فنی‌مهندسی
- گردشگری مذهبی، هتلداری و خدمات شهری
- خدمات مالی، آموزشی و فناوری
- کشاورزی مدرن و صنایع غذایی
- تجهیزات صنعتی، ماشین‌آلات و خدمات زنجیره تأمین

چشم انداز عراق تا ۲۰۳۰

- ✓ توسعه رفاه انسانی، سلامت و توانمندسازی نسل های نوآور
- ✓ تقویت حکمرانی، شفافیت و نهادهای پاسخگو
- ✓ تنوع بخشی به اقتصاد و ایجاد اشتغال پایدار
- ✓ توسعه مشارکت های ملی و بین المللی
- ✓ تقویت صلح اجتماعی و مشارکت عمومی

روندهای آینده اقتصاد عراق

- حرکت به سمت هاب ترانزیت منطقه
- توسعه لجستیک و بنادر
- رشد اقتصاد خدماتی
- افزایش نقش فناوری و خدمات مالی
- توسعه صنایع پایین دستی انرژی
- رشد سرمایه گذاری کشورهای عربی و چین

منابع :

Department for Business and Trade (UK)

U.S. Department of State